

Miljö- och byggnadsnämnden
Magnus Hellmark
Ordförande

Yttrande över Utredning med förslag till förändrad organisering inom samhällsbyggnadsområdet

Med anledning av kommunstyrelsen beslut av den 19 december 2024, KS2022/768, att remittera "Utredning med förslag till förändrad organisering inom samhällsbyggnadsområdet" till tekniska nämnden och miljö- och byggnadsnämnden, avges följande yttrande från miljö- och byggnadsnämnden.

Miljö- och byggnadsnämnden anser förslaget vara väl genomtänkt och ställer sig positiv med nedan angivna klargörande av fördelar, risker, förslag på ändringar och övriga kommentarer.

Bedömda fördelar

Sammanhållen organisation

Den sammanhållna organisation inom samhällsbyggnadsområdet som remissen presenterar bedöms ge Enköpings kommun många fördelar och möjligheter. Genom att hålla samman detaljplaner och bygglovshantering och arbeta tillsammans i tidiga faser, kortas ledtiden för den sökande och verksamheten har möjlighet att utvecklas mot ytterligare kostnadseffektivitet. En sammanslagning av ledningsgrupper, stabsresurser och kompetenser ger möjligheter till en gemensam ledning och styrning ur ett bredare perspektiv. Det kan skapas en gemensam struktur, arbetssätt och rutin för hela samhällsbyggnadsprocessen.

Det bör också genomföras en uppdelning mellan det strategiska och det taktiskt/operativa arbetet inom samhällsbyggnadsområdet, såväl inom förvaltning som politisk organisation.

Budget och ekonomi

Det är i nuläget svårt att bedöma eventuell påverkan på budget och ekonomi i allmänhet, men det bedöms som mycket troligt att en samordning ger positiva ekonomiska effekter på samhällsbyggnadsprocessen.

Det bör också göras en översyn av hur kommunkoncernen arbetar med kostnadstäckning för upparbetade resurser och den totala ekonomin genom alla samhällsbyggnadsprocessens steg.

Bedömda risker

Osäkerhet kring processen

Det finns en stor osäkerhet och otydlighet kring processen, vilket kan skapa oro hos medarbetarna och negativt påverka arbetsmiljön. Detta kan i sin tur leda till ökad personalomsättning och därmed minskad leverans.

En förändringsledare bör utses som har förtroende från berörda förvaltningar och som säkerställer att processen blir så bra som möjligt för medarbetarna. Processen bör tydligt förankras och vara transparent.

Avsaknad av målbild

Nuläget är organisatoriskt beskrivet men det saknas en tydlig målbild och vilka effekter som omorganisationen ska uppnå.

Det bör tas fram en målbeskrivning för omorganisationen mot vilken man senare kan utvärdera den nya organisationens införande.

Politiska organisationen

Tidigare utredningar och remissen berör inte hur den politiska organisationen bör ses över i samband med omorganisationen. Otydliga och delade rapporteringsvägar inom dagens politiska organisation skapar lätt oreda. Förhållningssättet "en förvaltning en nämnd" är något som behöver beaktas i det fortsatta arbetet.

Det bör också genomföras en uppdelning mellan det strategiska och det taktiskt/operativa arbetet inom samhällsbyggnadsområdet, såväl inom förvaltning som politisk organisation.

Struktur i stället för kultur

Det finns en risk att myndighetsprocessen och samhällsbyggnadsprocessen inte medger den gemensamma kultur man tänkt på grund av olikheter i grunduppdrag och förutsättningar. Det är därför av stor vikt att arbetet med gemensamma strukturer prioriteras tidigt i arbetet med organisationsförändringen samt att det finns en samsyn på processer och rutiner. Avgörande är också att identifiera vilka kompetenser som finns och vilka som saknas. Kompetensbrist påverkar samarbetet negativt och om vi minskar bristerna kan vi undvika problem som finns idag.

Förslag på ändringar

Miljö- och byggnadsnämnden ställer sig positiv till förslaget intentioner men föreslår ett antal ändringar som bör genomföras i samband med omorganisationen.

Förslag på organisation

Enköping är en kommun i tillväxt och har över tid genomgått en stor omvandling inom samhällsbyggnadsområdet som såväl tjänstemän, politiker som kommunens medlemmar ska vara stolta över. Den positiva utvecklingen avspeglar sig tydligt i de årligen återkommande NKI-mätningarna. Men vi kan inte som kommun bara luta oss tillbaka, vara nöjda och enbart förvalta, vi måste våga satsa och ta ytterligare steg för att möta kvarvarande utmaningar och realisera de samordningsvinster som finns inom samhällsbyggnadsområdet och de ingående processerna.

Översynen av förvaltningsorganisation och den politiska organisationen, med arbetsätt och ledningsstruktur, ger möjlighet att inleda bredare samverkan i tidiga faser och få ett tydlig fokus på det strategiska och taktiskt/operativa arbetet inom samhällsbyggnadsprocessen. Förväntningen är att detta förbättrar relationerna till ett livskraftigt näringsliv som erbjuder människor arbetstillfällen och lägger grunden för skatteintäkter som är av avgörande betydelse för att vi tillsammans ska kunna skapa en attraktivt och hållbar kommun.

Strategiskt

Kommunstyrelsen behöver stärka sin strategiska roll och "ta ledartröjan" i att leda arbetet med de strategiska frågorna inom samhällsbyggnadsprocessen. Det är viktigt att den strategiska styrningen och den strategiska analysen med frågor som Mark och Exploatering, Översiktsplanering och Utbyggnadsplan för Enköpings kommun är anslutna till kommunledningsförvaltningen, i stället för den nya förvaltningen som förslaget presenterar. MEX med flera bör rapportera direkt till Kommunstyrelsen.

Taktiskt/Operativt

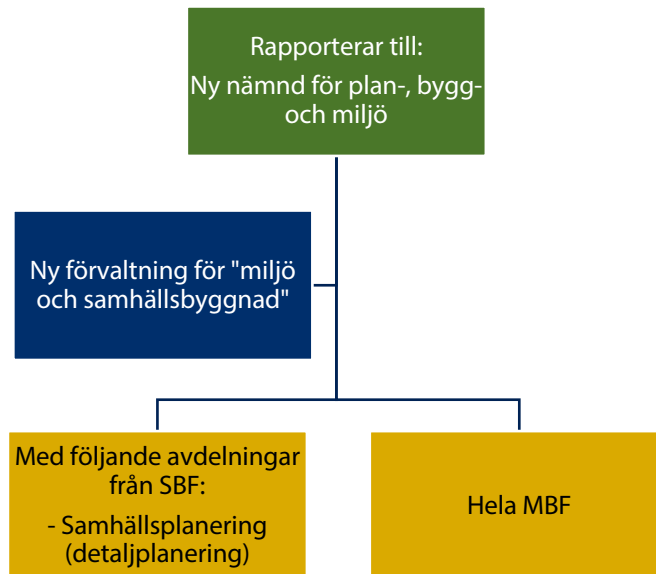
Den nya nämnden för plan-, bygg- och miljö behöver stärka det taktiska/operativa arbetet för att även omhänderta framtagandet och genomförandet av detaljplaner, och därmed överta det arbete som för närvarande tillfaller KS/PLEX.

Genom en gemensam organisation kommer det att ges möjlighet för samhällsbyggnadsprocessen att utvecklas och samtidigt bygga en förståelse för varandras perspektiv. Det blir samsyn kring finansieringsmodeller och gemensamma budgetarbeten där hela kostnaden för myndighetsutövningen inkluderas vid kostnadsberäkning av projekten.

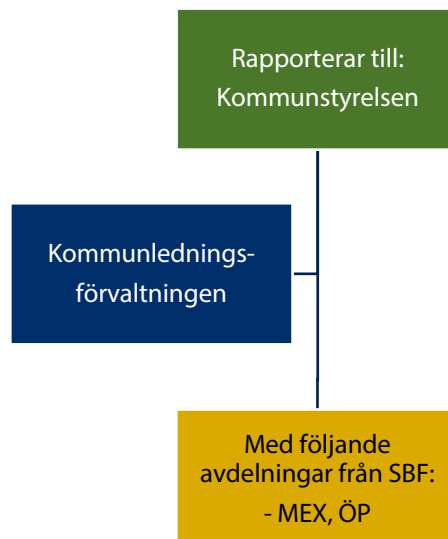
Organisationsskisser

Utifrån ovan beskrivna förslag till ändringar redovisas förslag till organisation grafiskt i nedanstående organisationsskisser.

Förslag på ny organisation för förvaltning för miljö och samhällsbyggnad

Förslag på ny organisation för mark och exploatering

Kommentar kring jävssituationen

På Plan- och exploateringsavdelningen finns brist på miljökompetens. Det får inte finnas en förväntan eller ett krav på att miljötillsynsverksamheten ska bemanna glappen i den fysiska planeringen. Miljöavdelningens roll är att, som tillsynsmyndighet, granska handlingarna i ett senare skede. En planeringsfunktion med miljökompetens behöver finnas hos de egna verksamheterna för strategisk planering och detaljplanering.

Kart- och GIS-avdelningens funktion för Enköpings kommun

Det är i förslaget oklart hur möjligheterna för kart- och GIS-avdelningen ska realiseras. Det är av stor vikt att klargöra om en centralisering av kart- och GIS-verksamheten får önskvärda effekter. Avdelningen omnämns som en strategisk resurs för hela Enköpings kommun men är även en produktionsverksamhet.

En förutsättning för avdelningens funktion som strategisk resurs är att verksamheten med kart-, mät- och GIS-tjänster bevaras som en sammanhållen och verksamhetsnära utvecklingsresurs.

Slutlig bedömning och sammanfattning

Miljö- och byggnadsnämnden ställer sig positiv till remissen "Utredning med förslag till förändrad organisering inom samhällsbyggnadsområdet" tillsammans med genomförande av förslag på förändringar som presenterats ovan.